

**ΚΑΠΕ
CRES**

ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ
ΚΑΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

19^ο χλμ. Λ. Μαραθώνος, 190 09 Πικέρμι, Αττικής
Τ: 210 6603 320, F: 210 6603 301-2, <http://www.cres.gr>
e-mail: cres@cres.gr, info@cv@cres.gr, liaison@cres.gr

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ Φ/Β ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

*Τμήμα Φωτοβολταϊκών Συστημάτων
και Διεσπαρμένης Παραγωγής*

Ιούλιος 2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ Φ/Β ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ .....</u>	<u>3</u>
<u>ΆΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ.....</u>	<u>7</u>
<u>ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΈΡΓΩΝ ΑΠΕ .....</u>	<u>8</u>
<u>ΥΠΑΙΤΙΑ ΚΑΤΑΤΜΗΣΗ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ.....</u>	<u>9</u>
<u>ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΧΡΙ 10 KW ΣΕ ΚΤΙΡΙΑ.....</u>	<u>10</u>
<u>ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΞΑΙΡΕΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΛΗΨΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΠΟ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ.....</u>	<u>11</u>
<u>ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ Φ/Β ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥ .....</u>	<u>13</u>
<u>ΚΥΡΙΟΤΕΡΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ / ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΑΘΜΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΑΠΕ.....</u>	<u>14</u>

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ Φ/Β ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

- 1 kWp (ισχύος αιχμής του Φ/Β συστοιχίας σε κατάσταση πλήρους ηλιοφάνειας 1000W/m^2 και θερμοκρασία 25°C) Φ/Β κρυσταλλικού Πυριτίου έχει επιφάνεια 8 με 10 τ.μ. ανάλογα με την απόδοση που διαθέτει και παράγει κατά μέσο όρο 1.350 kWh AC το χρόνο (με ηλιοφάνεια Αττικής), πάνω σε σταθερή βάση στήριξης. Η επιφάνεια που απαιτείται για την εγκατάσταση ενός Φ/Β συστήματος σε επίπεδο οικοπέδο μπορεί να είναι 2 με 2,5 φορές μεγαλύτερη από την ονομαστική επιφάνεια των Φ/Β.
- Ένα πλήρες σύστημα 1 kWp, εγκατεστημένο και συνδεδεμένο με τη ΔΕΗ κοστίζει περίπου 4.000 με 6.000 €, ανάλογα με το μέγεθος της εγκατάστασης, τη θέση και την τεχνολογία που χρησιμοποιείται.
- Ενδεικτικά αναφέρεται ότι τα Φ/Β συστήματα παρακολούθησης του ήλιου σε 2 άξονες αποδίδουν περίπου 25 με 30% επιπλέον ενέργεια το χρόνο στην Ελλάδα ενώ το κόστος τους είναι 10 με 15% ανώτερο από αυτό των Φ/Β συστημάτων σε σταθερές βάσεις. Κρίσιμο θέμα είναι η αξιοπιστία και το κόστος συντήρησης των συστημάτων παρακολούθησης του ήλιου και η επίδρασή τους στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και βιωσιμότητα της επένδυσης.
- Για να καλυφθούν οι ανάγκες ενός σπιτιού απαιτούνται περίπου 2-3 kWp και επιφάνεια περίπου 30-50 τ.μ., ανάλογα την τεχνολογία Φ/Β που θα επιλεγεί.
- Ένας ιδιώτης με οικιακό Φ/Β σύστημα, δικαιούται φοροαπαλλαγή η οποία έχει οριστεί στο ποσό 20% του κόστους και μέχρι των 700 € για το 2007. Για να πουληθεί το σύνολο της παραγόμενης ενέργειας, πρέπει να ιδρυθεί εταιρεία και σ' αυτήν την περίπτωση δεν ισχύει το καθεστώς φοροαπαλλαγής.
- Εάν ο ιδιώτης είναι αυτοπαραγωγός τότε μπορεί να διαθέσει στο ηλεκτρικό δίκτυο μέχρι 20% της ετήσιας παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας.

Με αποφάσεις του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε του Ιουλίου 2009 προβλέπονται:

Σχετικά με την εγκατάσταση των Φ/Β στις εκτός σχεδίου περιοχές τονίζεται ότι:

- Για εγκατάσταση ισχύος μικρότερης των 20 KW δεν ισχύει περιορισμός σχετικά με την αρτιότητα των οικοπέδων και δεν απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας αλλά έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας.
- Για εγκατάσταση ισχύος από 20 έως 150 KW απαιτούνται άρτια και οικοδομήσιμα γήπεδα και δεν απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας αλλά έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας.
- Για εγκατάσταση ισχύος από 150 KW και πάνω απαιτούνται άρτια και οικοδομήσιμα γήπεδα και έγκριση εργασιών, η οποία χορηγείται κατόπιν αιτήσεως στην αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία και θα πρέπει να συνοδεύεται από αρχιτεκτονικά σχέδια, υπεύθυνες δηλώσεις των μελετητών και φορολογικά στοιχεία.
- Επιτρέπεται η τοποθέτηση Φ/Β συστημάτων με ανώτατο όριο κάλυψης της επιφάνειας του γηπέδου το 80%.
- Οι αποστάσεις των Φ/Β εγκαταστάσεων που πρέπει να τηρούνται από τα όρια των γηπέδων είναι οι ακόλουθες:
  - για γήπεδα μεγαλύτερα ή ίσα των 4.000τ.μ. η απόσταση είναι 5μ.
  - Για γήπεδα μικρότερα από 4.000τ.μ. η απόσταση είναι 2.5μ.

- Στο Ν. 3734/2009, αναφέρεται ότι το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του Ν. 2244/1994, όπως προστέθηκε με την παράγραφο 7 του άρθρου 2 του ν. 2941/2001, αντικαθίσταται ως εξής: «Για την εγκατάσταση σταθμών εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας, για παραγωγή ηλεκτρικής ή θερμικής ενέργειας, και ανεμογεννητριών, δεν απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας, αλλά έγκριση εργασιών που χορηγείται, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, από την αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία της περιοχής της εγκατάστασης κατ' εφαρμογή των ισχυουσών Γενικών και Ειδικών Πολεοδομικών Διατάξεων. Η αίτηση αυτή συνοδεύεται από υπεύθυνες δηλώσεις αναθέσεων και αναλήψεων μελετών και επιβλέψεων του έργου καθώς και τοπογραφικό διάγραμμα με σαφές οδοιπορικό, διάγραμμα κάλυψης, σχέδια κατόψεων, τομών και όψεων, προϋπολογισμό του έργου, αποδεικτικά πληρωμής φόρων και αποδεικτικά εισφορών και αμοιβών μηχανικών.»

Σχετικά με τους όρους εγκατάστασης Φ/Β συστημάτων μέχρι 10 kWp στα δώματα και τις στέγες των κτιρίων:

- Δεν θα απαιτείται οικοδομική άδεια παρά μόνο έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας.
- Για την σύνδεση των Φ/Β συστημάτων με τη ΔΕΗ απαιτείται απλώς η προσκόμιση των θεωρημένων από την πολεοδομία σχεδίων (τοπογραφικό, κάτοψη δώματος ή στέγης), καθώς και η έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας.
- Δεν επιτρέπεται η τοποθέτηση των φωτοβολταϊκών στοιχείων πάνω από την απόληξη του κλιμακοστασίου, του φρεατίου ανελκυστήρα και οποιασδήποτε άλλης κατασκευής.
- Σε περίπτωση τοποθέτησης των φωτοβολταϊκών στοιχείων σε στέγες, θα πρέπει αυτή να γίνεται εντός του όγκου της στέγης, ακολουθώντας την κλίση τους και να απέχει 0,50 μ. από το περίγραμμα αυτής, ώστε να εξασφαλίζεται η αισθητική εικόνα του κτιρίου.
- Τα φωτοβολταϊκά στοιχεία που τοποθετούνται στο δώμα του κτιρίου θα πρέπει να οριοθετούνται περιμετρικά με στηθαίο συμπαγές μέγιστου ύψους 1,20 μ., για αισθητικούς λόγους και για την προστασία της εγκατάστασης. Η απόσταση από το στηθαίο του δώματος πρέπει να είναι εσωτερικά αυτού 1,00 μ., για λόγους ασφάλειας.

Τα πλήρη άρθρα είναι διαθέσιμα στο διαδικτυακή σελίδα του ΥΠΕΧΩΔΕ.

- Η παραγόμενη ενέργεια από Φ/Β σύστημα με εγκατεστημένη ισχύ μικρότερη ή ίση των 100 kW, πωλείται στις υψηλότερες τιμές (βλ. πίνακα).
- Επένδυση για εγκατάσταση Φ/Β μπορεί να επιχορηγηθεί με ποσοστό μέχρι 40% του κόστους επένδυσης, μέσω του Επενδυτικού Νόμου, ανάλογα την περιοχή της επένδυσης και το είδος της επιχείρησης. Το κατώτερο όριο για ένταξη επένδυσης στον Επενδυτικό Νόμο είναι 100.000 € για πολύ μικρές επιχειρήσεις. Περαιτέρω πληροφορίες www.mnec.gr – site Υπουργείου Οικονομικών.
- Μέσα στον επόμενο χρόνο θα προκηρυχθεί το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα 2007-2013, του 4ου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, το οποίο θα επιδοτεί και δράσεις που αφορούν στις ΑΠΕ. Περαιτέρω πληροφορίες www.antagonistikotita.gr.
- Για ένα Φ/Β σύστημα 100 kW (μέγιστη εγκατάσταση για πώληση ενέργειας στις υψηλότερες τιμές), απαιτείται επιφάνεια 1.000 έως 2.500 τ.μ. περίπου (ανάλογα με τον τρόπο εγκατάστασης) και επένδυση ύψους περίπου 500.000 € (εγκατεστημένο και συνδεδεμένο) που παράγει ετησίως ενέργεια 13.500 kWh (εισόδημα περίπου 60.000 €/έτος). Σημειώνεται ότι το κόστος συντήρησης και λειτουργίας των Φ/Β είναι χαμηλό (περίπου 1-2% ετησίως του συνολικού κόστους επένδυσης, για το συγκεκριμένο σύστημα κυμαίνεται στα 5.000-10.000 €/ετησίως).
- Χωρίς επιδότηση, η επένδυση αποσβένεται περίπου σε 10 χρόνια. Με επιδότηση ο χρόνος απόσβεσης μπορεί να μειωθεί στο μισό.
- Ο ΔΕΣΜΗΕ είναι ο αρμόδιος φορέας που υποχρεούται να αγοράζει την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται, εκτός έκτακτων καταστάσεων. Η σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας υπογράφεται με τον ΔΕΣΜΗΕ (διαχειριστή του ηπειρωτικού δικτύου) ή με την ΔΕΗ για τα μη-διασυνδεδεμένα νησιά, για τα επόμενα 10 + 10 χρόνια (Ν.3468/2006). Η δυνατότητα υπογραφής νέας σύμβασης μετά την 10ετία είναι δυνατό να αποφασίζεται μονομερώς από τον παραγωγό και προϋποθέτει την κατάθεση έγγραφης δήλωσης του παραγωγού, απευθυνόμενης στον οικείο διαχειριστή, πριν τη λήξη της αρχικής περιόδου ισχύος της σύμβασης. Ο νέος νόμος 3734/2009 προβλέπει εγγυημένες τιμές πώλησης για μια 20ετία και υπογραφή νέων συμβάσεων για όσους διαθέτουν παλιά συμβόλαια που τρέχουν ήδη. Οι τιμές θα αναπροσαρμόζονται ετησίως με το 25% του πληθωρισμού της προηγούμενης χρονιάς.
- Σύμφωνα με το νόμο 3437/2009, άρθρο 27Α, η τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από φωτοβολταϊκούς σταθμούς, θα γίνεται με βάση τα στοιχεία του ακόλουθου πίνακα. Οι περιπτώσεις δ' και ε' του πίνακα που αναφέρεται στην περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 διαγράφονται.
- Η σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκό σταθμό συνάπτεται για είκοσι (20) έτη, συνομολογείται με την τιμή αναφοράς που αναγράφεται στον παρακάτω πίνακα και αντιστοιχεί στο μήνα και έτος που υπογράφεται η Σύμβαση Αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας με τον αρμόδιο διαχειριστή, υπό την προϋπόθεση έναρξης δοκιμαστικής λειτουργίας ή για τις περιπτώσεις που δεν προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας ενεργοποίησης της σύνδεσης του φωτοβολταϊκού σταθμού, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών για τους σταθμούς ισχύος έως 10 MW και εντός τριάντα έξι (36) μηνών για τους σταθμούς ισχύος από 10 MW και άνω. Σε αντίθετη περίπτωση, ως τιμή αναφοράς θα λαμβάνεται η τιμή που αντιστοιχεί στο μήνα

και έτος που πραγματοποιείται η έναρξη δοκιμαστικής λειτουργίας ή για τις περιπτώσεις που δεν προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας η ενεργοποίηση της σύνδεσης του φωτοβολταϊκού σταθμού, με βάση την ισχύ που διαθέτει ο σταθμός κατά την εν λόγω χρονική στιγμή.

- Στο Πρόγραμμα που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 14 του ν. 3468/2006 προστίθεται χρονοδιάγραμμα χορήγησης αδειών παραγωγής ή αποφάσεων εξαιρέσης για αιτήσεις για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που εγκαθίστανται στην ελληνική επικράτεια, για τις οποίες με την έναρξη ισχύος του νόμου 3734/2009 δεν έχει εκδοθεί η σχετική γνώμη ή απόφαση της ΡΑΕ. Ειδικά, οι αιτήσεις για χορήγηση άδειας παραγωγής από φωτοβολταϊκούς σταθμούς και για έκδοση απόφασης εξαιρέσης, θα αξιολογηθούν και θα εξετασθούν αντίστοιχα, κατά τα προβλεπόμενα στα άρθρα 3 και 4 του ν. 3468/2006, μέχρι την 28.2.2009 όσες έχουν υποβληθεί έως και την 31.5.2007, μέχρι την 30.4.2009 όσες έχουν υποβληθεί έως και 30.6.2007 και μέχρι την 31.12.2009 όσες έχουν υποβληθεί έως 29.2.2008.
- Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις καθώς και λοιπά κριτήρια της διαγωνιστικής διαδικασίας για την υποβολή αιτημάτων για χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος άνω των 10 MW στο πλαίσιο διαγωνιστικής διαδικασίας βάσει τιμολόγησης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας. Η υποβολή αιτημάτων γίνεται κατόπιν πρόσκλησης του Υπουργού Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της ΡΑΕ, στην οποία καθορίζονται η ελάχιστη ισχύς κάθε έργου και η εκάστοτε προκηρυσσόμενη προς αδειοδότηση ισχύς.
- Οι άδειες παραγωγής ή αποφάσεις εξαιρέσης για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς δεν επιτρέπεται να μεταβιβασθούν πριν την έναρξη λειτουργίας των σταθμών (Ν.3734/2009).

Έτος Μήνας	ΔΙΑΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟ		ΜΗ ΔΙΑΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟ	
	A	B	Γ	Δ
	>100 kW	<= 100 kW	> 100 kW	<= 100 kW
2009 Φεβρουάριος	400,00	450,00	450,00	500,00
2009 Αύγουστος	400,00	450,00	450,00	500,00
2010 Φεβρουάριος	400,00	450,00	450,00	500,00
2010 Αύγουστος	392,04	441,05	441,05	490,05
2011 Φεβρουάριος	372,83	419,43	419,43	466,03
2011 Αύγουστος	351,01	394,88	394,88	438,76
2012 Φεβρουάριος	333,81	375,53	375,53	417,26
2012 Αύγουστος	314,27	353,56	353,56	392,84
2013 Φεβρουάριος	298,87	336,23	336,23	373,59
2013 Αύγουστος	281,38	316,55	316,55	351,72
2014 Φεβρουάριος	268,94	302,56	302,56	336,18
2014 Αύγουστος	260,97	293,59	293,59	326,22
Για κάθε έτος ν από το 2015 και μετά	1,3μΟΤΣ _{v-1}	1,4μΟΤΣ _{v-1}	1,4μΟΤΣ _{v-1}	1,5μΟΤΣ _{v-1}

μΟΤΣ_{v-1}: Μέση Οριακή Τιμή Συστήματος κατά το προηγούμενο έτος v-1

- Η παράγραφος 3 του άρθρου 14 του ν. 3468/2006 αντικαταστάθηκε με την παρακάτω: Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και ΠΕΧΩΔΕ, μετά από γνώμη της ΡΑΕ, θα καταρτιστεί Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ιδίως σε στέγες και προσόψεις κτιρίων σύμφωνα με τους ισχύοντες όρους δόμησης. Κατά την κατάρτιση του προγράμματος, λαμβάνονται ιδίως υπόψη η δυνατότητα απορρόφησης και η ασφάλεια της λειτουργίας των δικτύων. Με την ίδια απόφαση, θα καθορίζεται, κατά παρέκκλιση των λοιπών διατάξεων που αφορούν στην ανάπτυξη φωτοβολταϊκών σταθμών, η αδειοδοτική διαδικασία, στην οποία περιλαμβάνεται και ο τρόπος της υποβολής των σχετικών αιτήσεων, η τιμολόγηση της παραγόμενης ενέργειας, το περιεχόμενο των συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του ως άνω Ειδικού Προγράμματος» (Ν.3734/2009).

Άλλα θέματα πολεοδομίας

- Οι Φ/Β σταθμοί κατά την έννοια του Νόμου 3325/2005, άρθρο 2 παράγραφος 1, δεν νοούνται εξ' ορισμού ως «Βιομηχανία-βιοτεχνία» και στο άρθρο 3, παράγραφος 2, εξαιρούνται από τις διατάξεις του. Οι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών

Ενέργειας υπάγονται στις διατάξεις του νόμου Ν. 1559/1985 (ΦΕΚ 135Α), όπως αυτές έχουν αντικατασταθεί από τις διατάξεις του Ν. 2294/1994 (ΦΕΚ 168Α).

- Στο άρθρο 2 παρ. 7 του ν. 2941/2001, προστίθεται η παρακάτω ρύθμιση της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του ν.2244/1994, η οποία μετά την προσθήκη αυτή έχει στο σύνολο της ως εξής:

«4. Στις άδειες εγκατάστασης μπορούν να τίθενται όροι και περιορισμοί για την εξασφάλιση της τεχνικής αρτιότητας της κατασκευής του σταθμού και την προστασία των εργαζομένων και του περιβάλλοντος. Τα αιολικά και ηλιακά συστήματα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας νοούνται μόνο ως ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις. Για την εγκατάσταση ηλιακών σταθμών και ανεμογεννητριών δεν απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας, αλλά θεώρηση, που χορηγείται από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, συνοδευόμενη από υπεύθυνες δηλώσεις αναθέσεων και αναλήψεων μελετών και επιβλέψεων του έργου, τοπογραφικό διάγραμμα με σαφές οδοιπορικό, διάγραμμα κάλυψης, σχέδια, προϋπολογισμό του έργου, αποδεικτικά πληρωμής φόρων και αποδεικτικά εισφορών και αμοιβών μηχανικών.
- Συνεπώς οι εγκαταστάσεις ηλεκτρικής ενέργειας φωτοβολταϊκών σταθμών δεν εμπίπτουν στον ως άνω νομοθετικό ορισμό (3325/2005) περί βιομηχανίας, ακριβώς γιατί για την παραγωγή ενέργειας δεν χρησιμοποιούν «πρώτες ύλες ή προϊόντα», αλλά ηλιακή ενέργεια.
- Από το κείμενο της παραπάνω διάταξης (2941/2001) καθίσταται φανερό ότι ρυθμίζονται αποκλειστικά ζητήματα πολεοδομικά, δεδομένου ότι οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί δεν είναι βιομηχανίες και καταρχήν εξαιρούνται από την ανάγκη έκδοσης πολεοδομικής άδειας, καθώς και δεν επιβάλλεται στους φωτοβολταϊκούς σταθμούς η εφαρμογή εν γένει της νομοθεσίας που αφορά σε βιομηχανίες. Υπάρχει ειδική πρόβλεψη, βάσει της οποίας οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί χαρακτηρίζονται «βιομηχανίες», μόνον προκειμένου να υπαχθούν σε ορισμένες πολεοδομικές διατάξεις, κατά τη διαδικασία εγκατάστασής τους. Με αυτήν την ειδική πρόβλεψη, δηλαδή, επί της ουσίας ρυθμίζονται μόνον πολεοδομικά ζητήματα.
- Με την ανωτέρω διάταξη ο νομοθέτης ρητά ορίζει ότι οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί πρέπει να θεωρούνται για όλους τους σκοπούς του νόμου ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις και όχι βιομηχανίες.
- Επίσης, σύμφωνα με την ΚΥΑ 19500/2004, Φ/Β σταθμοί ισχύος έως 500 κιλοβάτ ορίζονται ως μηδενικής όχλησης εγκαταστάσεις, ενώ Φ/Β σταθμοί άνω των 500 κιλοβάτ ορίζονται ως εγκαταστάσεις χαμηλής όχλησης.

Χωροθέτηση Έργων ΑΠΕ

Την 1^η Φεβρ. 2007 παρουσιάστηκε από τον υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε και τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση το σχέδιο του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Η διαδικασία θα ολοκληρωθεί με συζήτηση στο Εθνικό Συμβούλιο, οπότε και το σχέδιο θα εγκριθεί από το αρμόδιο κυβερνητικό όργανο. Το ζήτημα της χωροθέτησης των ΑΠΕ είναι σημαντικό γιατί, αν και τα έργα ΑΠΕ μπορεί να χαρακτηρισθούν κατ' αρχήν ως δραστηριότητες φιλικές προς το περιβάλλον, εν τούτοις έχουν και αυτά τις επιπτώσεις τους. Οι επιπτώσεις αυτές διαφοροποιούνται ανάλογα με το είδος της ΑΠΕ. Για την πρόληψη, την

άμβλυνση και την αποτροπή των επιπτώσεων αυτών, είναι ιδιαίτερα σημαντική και άμεση η ανάγκη καθιέρωσης κανόνων και κριτηρίων για τη χωροθέτηση έργων ΑΠΕ, στο σύνολο του εθνικού χώρου. Έτσι, προστατεύεται το περιβάλλον και ενισχύεται η επενδυτική ασφάλεια. Την ανάγκη αυτή υπέδειξε, άλλωστε, και το Συμβούλιο της Επικρατείας σε πρόσφατες αποφάσεις του. Για την ηλιακή ενέργεια και ιδιαίτερα για τα ενεργά συστήματα εκμετάλλευσης, τα φωτοβολταϊκά συστήματα, υπάρχει το πλεονέκτημα της εύκολης χωροθέτησης, της μεγάλης διάρκειας ζωής και του μικρού κόστους συντήρησης. Τελικά στις 12/11/2008, εγκρίθηκε από την Κυβερνητική Επιτροπή το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ. Στο άρθρο 17, αναφέρονται τα κριτήρια χωροθέτησης εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας Η ΡΑΕ προσδιόρισε τα παρακάτω για την χωροθέτηση Φ/Β σταθμών:

- Ως περιοχές προτεραιότητας για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας μπορεί ενδεικτικά να θεωρηθούν οι περιοχές που είναι άγονες ή δεν είναι υψηλής παραγωγικότητας και κατά προτίμηση αθέατες από πολυσύχναστους χώρους, και με δυνατότητες διασύνδεσης με το Δίκτυο ή το Σύστημα
- Ειδικότερα για τα νησιά πλην Κρήτης και Εύβοιας είναι επιθυμητή η κατά προτεραιότητα χωροθέτηση μικρών εγκαταστάσεων
- Ζώνες Αποκλεισμού: Διατηρητέα μνημεία, περιοχές απολύτου προστασίας της φύσης, πυρήνες των Εθνικών Δρυμών, περιοχές ΦΥΣΗ 2000, τα δάση και οι γεωργικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας.

Υπαίτια Κατάτμηση Οικοπέδων

Το άρθρο 4 του Νόμου 3468/2006 ασχολείται με τις εξαιρέσεις από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής. Ειδικά για τα φωτοβολταϊκά συστήματα είναι ενδεχόμενο να υπάρξουν προσπάθειες για κατάτμηση του πραγματικού μεγέθους, σε υποσύνολα ισχύος μικρότερης αυτής για την οποία δεν απαιτείται άδεια, με σκοπό την καταστρατήγηση του ευνοϊκού καθεστώτος τιμολόγησης που εισάγει το άρθρο 13 του νέου νόμου. Για το σκοπό αυτό η ΡΑΕ κατά την εξέταση αιτημάτων για έκδοση απόφασης απαλλαγής από την υποχρέωση έκδοσης άδειας παραγωγής, αλλά και οι φορείς όπως ο ΔΕΣΜΗΕ και η ΔΕΗ επ' ευκαιρία της διατύπωσης όρων σύνδεσης και σύναψης συμβάσεων αγοραπωλησίας ανανεώσιμης ενέργειας, θα εξετάζουν τη νομική κατάσταση των ακινήτων για διαπίστωση τυχόν υπαίτιας κατάτμησης. Δηλαδή από τη φύση των διατάξεων φαίνεται ότι η Διοίκηση νομιμοποιείται να προβαίνει κατ' εξαίρεση σε έλεγχο τίτλου ιδιοκτησίας.

Υπενθυμίζεται το ανάλογο της πολεοδομικής νομοθεσίας και συγκεκριμένα του άρθρου 2 του Ν.Δ. 690/ 1948 (ΦΕΚ Α' 135), όπως η διάταξη αυτή επανήλθε σε ισχύ με το άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 651/1977 (ΦΕΚ Α' 207), όπου ορίζεται ότι απαγορεύεται η υπαίτια κατάτμηση οικοπέδων επαγομένη τη δημιουργία οικοπέδων μη αρτίων, ενώ περαιτέρω προβλέπεται ότι είναι εξαρχής απολύτως άκυρη κάθε δικαιοπραξία που έχει ως αντικείμενο απαγορευμένη από τις διατάξεις αυτές μεταβίβαση κυριότητας.

Το Πρόγραμμα Ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων μέχρι 10 kW σε κτίρια

Το Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων μέχρι 10 kWp, αφορά σε κτιριακές εγκαταστάσεις, που χρησιμοποιούνται για κατοικία ή στέγαση πολύ μικρών επιχειρήσεων και θα διαρκέσει έως 31.12.2019. Στόχος του είναι η εκμετάλλευση του ηλιακού δυναμικού της χώρας, η στήριξη του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, λόγω της μεγάλης διασποράς των Φ/Β Συστημάτων, η αντιμετώπιση της αιχμής της ζήτησης ενέργειας που εμφανίζεται το καλοκαίρι λόγω της αυξημένης χρήσης των κλιματιστικών συστημάτων, η συμμετοχή των πολιτών στην "πράσινη" ανάπτυξη, η ανανέωση του ενδιαφέροντος της αγοράς και η συνδρομή στην επίτευξη του στόχου διείσδυσης των ΑΠΕ στην τελική κατανάλωση ενέργειας σύμφωνα με την Οδηγία 2001/77/ΕΚ.

Το Πρόγραμμα αφορά σε Φ/Β συστήματα για παραγωγή ενέργειας που διοχετεύεται στο Δίκτυο, τα οποία εγκαθίστανται στο δώμα ή τη στέγη κτιρίου, συμπεριλαμβανόμενων των στεγαστρων βεραντών. Για την ένταξη στο Πρόγραμμα είναι απαραίτητη η ύπαρξη ενεργούς σύνδεσης κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος στο κτίριο όπου το σύστημα εγκαθίσταται. Επίσης, θα πρέπει μέρος των θερμικών αναγκών σε ζεστό νερό χρήσης του κτιρίου, εφόσον αυτό χρησιμοποιείται για κατοικία, να καλύπτεται με χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως ενδεικτικά ηλιοθερμικά, ηλιακοί θερμοσίφωνες.

Το Πρόγραμμα αφορά σε όλη την επικράτεια, με εξαίρεση τα μη Διασυνδεδεμένα με το ηπειρωτικό Σύστημα της χώρας νησιά και δικαίωμα ένταξης έχουν φυσικά πρόσωπα μη επιτηδευματίες και φυσικά ή νομικά πρόσωπα επιτηδευματίες που κατατάσσονται στις πολύ μικρές επιχειρήσεις. Στην περίπτωση Φ/Β συστήματος σε κοινόχρηστο ή κοινόκτητο χώρο κτιρίου, επιτρέπεται η εγκατάσταση ενός και μόνο συστήματος.

Προϋπόθεση και όρος για την ένταξη Φ/Β συστήματος στο Πρόγραμμα είναι η μη ύπαρξη δημόσιας ενίσχυσης στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού- Επενδυτικού νόμου, όπως κάθε φορά ισχύει, των συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση δράσεων χρηματοδότησης (πχ. στο πλαίσιο ΕΠ του ΕΣΠΑ) και γενικότερα οποιουδήποτε άλλου προγράμματος χρηματοδότησης.

Η τιμή της παραγόμενης από το φωτοβολταϊκό σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας που διοχετεύεται στο δίκτυο ορίζεται σε 0,55 Ευρώ/kWh για τις Συμβάσεις Συμψηφισμού που συνάπτονται τα έτη 2009, 2010, 2011. Η τιμή μειώνεται κατά 5% ετησίως για τις συμβάσεις που συνάπτονται από 1.1.2012 μέχρι και 31.12.2019.

Περισσότερες πληροφορίες για το νομικό, αδειοδοτικό, χωροταξικό και χρηματοδοτικό πλαίσιο καθώς και εταιρίες που δραστηριοποιούνται στο χώρο θα βρείτε στους εξής δικτυακούς τόπους:

1. Υπουργείου Ανάπτυξης, www.ypan.gr
2. Υπουργείο Χωροταξίας Περιβάλλοντος, www.minev.gr
3. Υπουργείου Οικονομικών, www.mnec.gr
4. ΚΑΠΕ, Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, www.cres.gr
5. ΡΑΕ, Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, www.rae.gr
6. ΔΕΣΜΗΕ, Διαχειριστής Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, www.desmie.gr

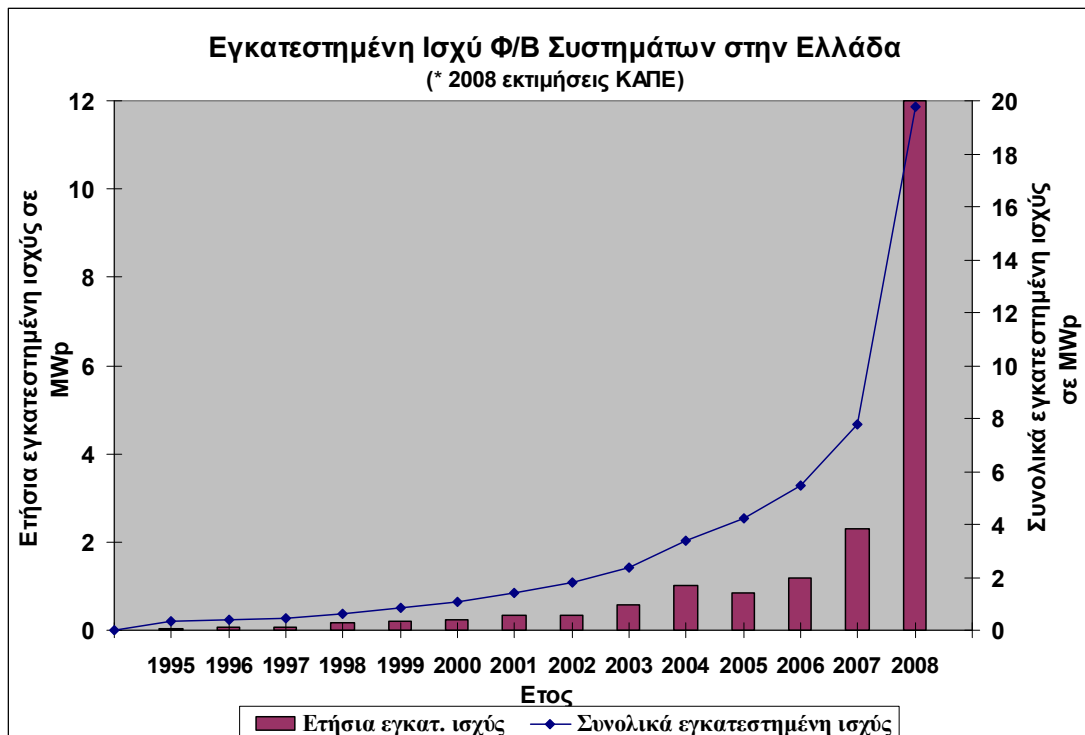
7. Σύνδεσμος Εταιριών Φωτοβολταϊκών (ΣΕΦ): www.helapco.gr

Αναστολή της υποβολής αιτήσεων για χορήγηση εξαίρεσης από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής από φωτοβολταϊκούς σταθμούς

Ενημερώνονται όλοι οι ενδιαφερόμενοι ότι από η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) (www.rae.gr) ανακοίνωσε στις 7 Απριλίου 2008 την αναστολή της υποβολής αιτήσεων για χορήγηση εξαίρεσης από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής από φωτοβολταϊκούς σταθμούς σε όλες τις περιοχές της ηπειρωτικής χώρας, εκτός των νησιών (διασυνδεδεμένων και μη, περιλαμβανομένης και της Εύβοιας), τα οποία έχουν χαρακτηριστεί με απόφαση της ΡΑΕ ως περιοχές με κορεσμένα δίκτυα και η αδειοδότηση τέτοιων σταθμών γίνεται με σχετική πρόσκληση.

Διευκρινίζεται ότι η αναστολή αυτή δεν αφορά αιτήσεις αυτοπαραγωγών για φωτοβολταϊκούς σταθμούς στις περιοχές της ηπειρωτικής χώρας, όπως ορίζεται στις σχετικές διατάξεις του νόμου 3468/2006 και του σχετικού Κανονισμού Αδειών.

Η αιτία της αναστολής οφείλεται στο γεγονός ότι το επενδυτικό ενδιαφέρον για την ανάπτυξη φωτοβολταϊκών σταθμών ήταν εξαιρετικά μεγάλο, όπως αυτό προκύπτει από τα στοιχεία που τηρεί η Ρ.Α.Ε. Η συνολική ισχύς των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί έως σήμερα, για την χορήγηση εξαίρεσης από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής και για την λήψη άδειας παραγωγής για φωτοβολταϊκούς σταθμούς υπερβαίνει κατά πολύ την ισχύ που αναφέρεται στο «Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Σταθμών. Έως τον Απρίλιο 2008, οπότε ανακοινώθηκε η αναστολή της υποβολής αιτήσεων στη ΡΑΕ, είχαν ήδη υποβληθεί, και αφορούν Φ/Β συστήματα άνω των 20 kWp, 7947 αιτήσεις συνολικής ονομαστικής ισχύος 3756,585 MWp (<http://www.rae.gr/lic/PV-180308.html>).

Στο διάγραμμα παρουσιάζεται η ετήσια και η συνολική εγκατεστημένη ισχύς Φωτοβολταϊκών συστημάτων στην Ελλάδα.

Κατά το 2008 εκτιμάται ότι διασυνδέθηκαν και παρέχουν ισχύ στο ηλεκτρικό δίκτυο περίπου 12 MWp Φ/Β συστημάτων, εντός του 2009 αναμένεται να εγκατασταθούν και να συνδεθούν στο δίκτυο μεταξύ 40 με 80 MWp.

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ Φ/Β ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥ

Φ/Β Συστήματα ισχύος μικρότερης των 20 kW	
Απαιτούνται	Δεν απαιτούνται
Ύπαρξη δικαιώματος αποκλειστικής χρήσης χώρου	Άδεια παραγωγής
Διατύπωση όρων σύνδεσης από τη ΔΕΗ	Άδεια εγκατάστασης
Σύναψη σύμβασης σύνδεσης με τη ΔΕΗ	Άδεια λειτουργίας
Σύναψη σύμβασης αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας με το ΔΕΣΜΗΕ (τη ΔΕΗ για τα μη διασυνδεδεμένα νησιά)	Απόφαση ΡΑΕ για εξαίρεση από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής εκτός εάν πρόκειται για σταθμούς που εγκαθίστανται σε μη διασυνδεδεμένα νησιά όπου υφίσταται κορεσμός δικτύων διαπιστούμενος με απόφαση της ΡΑΕ
	Έγκριση περιβαλλοντικών όρων

Φ/Β Συστήματα ισχύος από 20 kW έως 150 kW	
Απαιτούνται	Δεν απαιτούνται
Ύπαρξη δικαιώματος αποκλειστικής χρήσης χώρου	Άδεια παραγωγής
Απόφαση ΡΑΕ για εξαίρεση από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής	Άδεια εγκατάστασης
Έγκριση περιβαλλοντικών όρων	Άδεια λειτουργίας
Διατύπωση όρων σύνδεσης από τη ΔΕΗ	
Σύναψη σύμβασης σύνδεσης με τη ΔΕΗ	
Σύναψη σύμβασης αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας με το ΔΕΣΜΗΕ (τη ΔΕΗ για τα μη διασυνδεδεμένα νησιά)	

Φ/Β Συστήματα ισχύος μεγαλύτερης των 150 kW	
Απαιτούνται	Χρονοδιάγραμμα
Ύπαρξη δικαιώματος αποκλειστικής χρήσης χώρου	
Άδεια παραγωγής (προσωρινά σύμφωνα με την υπουργική απόφαση Δ5-ΗΛ/Β/Φ1/οικ. 17951/2000) με ενσωματωμένη τη θετική γνωμοδότηση επί της προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης	Η ΡΑΕ γνωμοδοτεί εντός 4 μηνών / Ο Υπ.Αν. εκδίδει σχετική απόφαση εντός 15 ημερών.
Διατύπωση όρων σύνδεσης από τη ΔΕΗ	
Έγκριση περιβαλλοντικών όρων (με ενσωματωμένη την έγκριση επέμβασης σε δασική έκταση όπου απαιτείται)	
Άδεια εγκατάστασης (προσωρινά σύμφωνα με την υπουργική απόφαση Δ6/Φ1/2000/2002)	Ο Γ.Γ. οικείας Περιφέρειας χορηγεί εντός 15 ημερών. Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας, ο Υπ.Αν. χορηγεί εντός 30 ημερών.
Σύναψη σύμβασης σύνδεσης με το ΔΕΣΜΗΕ ή τη ΔΕΗ	
Σύναψη σύμβασης αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας με το ΔΕΣΜΗΕ (τη ΔΕΗ για τα μη διασυνδεδεμένα νησιά)	
Άδεια λειτουργίας (προσωρινά σύμφωνα με την υπουργική απόφαση Δ6/Φ1/2000/2002)	Η Αρχή που χορήγησε την άδεια εγκατάστασης, με απόφαση χορηγεί εντός 15 ημερών από την ολοκλήρωση των σχετικών ελέγχων από τις αρμόδιες υπηρεσίες και το ΚΑΠΕ.

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ / ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΑΘΜΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΑΠΕ

- **N. 3734/2009** «Πρώθηση της συμπαραγωγής δύο ή περισσότερων χρήσιμων μορφών ενέργειας, ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με το Υδροηλεκτρικό Έργο Μεσοχώρας και άλλες διατάξεις», ΦΕΚ 8Α, 28 Ιανουαρίου 2009, (<http://www.cres.gr/kape/FEK%208A%2028-1-09%20N%20%203734.pdf>).
- **Ειδικό πλαίσιο, χωροταξικού σχεδιασμού και αιεφόρου ανάπτυξης ΑΠΕ.** ΦΕΚ Β', 2464, 3 Δεκεμβρίου 2008, Αριθμ. απόφασης 49828, σελ. 35207-35242, (http://www.helapco.gr/library/12-12-08/EX_RES_FEK_B2464_031208.pdf)
- **N. 2244/1994** «Ρύθμιση θεμάτων ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ και από συμβατικά καύσιμα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 168)
- **N. 2273/1999** «Απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας – Ρύθμιση θεμάτων ενεργειακής πολιτικής και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 286)
- **N. 2941/2001** «Απλοποίηση διαδικασιών ίδρυσης εταιρειών, αδειοδότησης ΑΠΕ, ρύθμιση θεμάτων της Α.Ε. "ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΛΥΚΕΣ" και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 201)
- **N. 3175/2003** «Αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού, τηλεθέρμανση και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 207)
- **N. 3468/2006** «Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 129) (το κείμενο είναι διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου Ανάπτυξης <http://www.ypan.gr> μαζί με την εγκύκλιο εφαρμογής του Δ6/Φ1/οικ. 21691/30.10.2006)
- **N. 3489/2006** «Ζώνη καινοτομίας Θεσσαλονίκης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 205)
- **Υπουργική απόφαση Δ5-ΗΛ/Β/Φ.1/οικ. 17951/2000** «Κανονισμός Αδειών Παραγωγής και Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (Έκδοση 1)» (ΦΕΚ Β' 1498) (ήδη βρίσκεται στο δικτυακό τόπο της ΡΑΕ <http://www.rae.gr> σχέδιο νέας υπουργικής απόφασης για δημόσια διαβούλευση)
- «Οδηγός Αξιολόγησης Αιτήσεων Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και Μικρή ΣΗΘ» (κείμενο συνταχθέν από τη ΡΑΕ τον Ιούλιο του 2001 και διαθέσιμο στο δικτυακό της τόπο)
- **Υπουργική απόφαση Δ6/Φ1/2000/2002** «Διαδικασία έκδοσης αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση ΑΠΕ και μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών και τύποι συμβάσεων αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας» (ΦΕΚ Β' 158) στο βαθμό που δεν έρχεται σε σύγκρουση με τις ρυθμίσεις του Ν. 3468/2006
- **Υπουργική απόφαση Δ6/Φ1/οικ. 18359/14.9.2006** «Τύπος και περιεχόμενο συμβάσεων αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας στο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 3 του ν. 3468/2006» (ΦΕΚ Β' 1442)
- **Κοινή υπουργική απόφαση οικ. 104247/ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ 25.5.2006** «Διαδικασία Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης (Π.Π.Ε.Α.) και Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο.) έργων ΑΠΕ, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 1650/1986, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν. 3010/2002» (ΦΕΚ Β' 663)
- **Κοινή υπουργική απόφαση οικ. 104248/ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ 25.5.2006** «Περιεχόμενο, δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία των Προμελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Π.Π.Ε.), των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.), καθώς και συναφών μελετών περιβάλλοντος, έργων ΑΠΕ» (ΦΕΚ Β' 663)
- **Εγκύκλιος 107100/29.8.2006 ΥΠΕΧΩΔΕ** για τη διευκρίνηση θεμάτων ρυθμιζόμενων με τις δύο προηγούμενες υπουργικές αποφάσεις (κείμενο διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο της ΡΑΕ)

- **Κοινή υπουργική απόφαση Δ6/Φ1/οικ. 19500/4.11.2004** «Τροποποίηση και συμπλήρωση της 13727/724/2003 κοινής υπουργικής απόφασης ως προς την αντιστοίχιση των δραστηριοτήτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με τους βαθμούς όχλησης που αναφέρονται στην πολεοδομική νομοθεσία» (ΦΕΚ Β' 1671)
- **Εγκύκλιοι Υπουργείου Ανάπτυξης Δ6/Φ1/οικ. 11947/9.7.2003, Δ6/Φ1/οικ. 11515/30.6.2004 και Δ6/Φ1/οικ. 20603/19.11.2004.**

Περαιτέρω νομοθετικά κείμενα διατίθενται από τις Υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ που εμπλέκονται στην περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την έκδοση πράξεων επέμβασης και παραχώρησης δασών και δασικών εκτάσεων κ.λπ.